

№ 10/1959

STORA UTSKOTTETS betänkande № 10/1959 med anledning av landskapsstyrelsens framställning № 4/1959 till Ålands landsting med förslag till landskapslag om byggnadsverksamheten.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande № 4/1959, har därjämte inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet omfattar i huvudsak lagförslaget. En minoritet inom utskottet anser dock att regleringen också borde omfatta nybyggnader på glesområde.

Bestämmelserna i 116 och 117 §§ förefalla betydelselösa i brist på sanktion.

Utskottet har med anledning av lagförslaget och de däri föreslagna ändringarna hört landskapssekreteraren Rolf Sundman samt stadsdirektören Aron Häggblom, stadsingenjören Lars Lönnqvist samt länsrådet Ruben Kalm.

De enskilda paragrafer i förslaget vid vilka utskottet ansett sig ha skäl att uppehålla sig framgå ur det följande:

7 §. Begreppet "område där tätbebyggelse kan väntas uppstå" är enligt utskottets mening alltför vagt och är ägnat att ställa den enskilde inför onödiga bekymmer. Utskottet har därför föredragit landskapsstyrelsens förslag.

29 och 42 §§: Stadsstyrelsen, som diskuterat ändringsförslaget, ansåg att behov av en strängare reglering inte föreligger och att den av lagutskottet föreslagna ändringen skulle medföra besvär och onödiga kostnader för markägarna. Då nödig övervakning är möjlig även enligt den lydelse landskapsstyrelsen givit lagrummet, omfattar utskottet landskapsstyrelsens förslag.

33 §: en felskrivning har rättats.

62 §: Utskottet har hört landskapssekreteraren, som anser att "länsstyrelsen" i mom. 2 bör utbytas mot "landskapsstyrelsen", enär enligt 2 kap. expropriationslagen länsstyrelsen icke kommer att behandla expropriationsfrågor.

66 §: Enär länsstyrelsen är överexekutor i landskapet förefaller stadgandet egendomligt. Utskottet har dock icke velat föreslå någon ändring.

I rubrikerna till 9:de och 10:de kapitlen har "avloppsverk utbytt mot "avlopp".

77 §: Enligt lagförslaget ingå stadgandena om kostnadsersättning i tionde kapitlet. Den av lagutskottet gjorda ändringen skulle därför lämpligare intagas t.ex. i 85 §. Utskottet anser dock att kostnaden för

inlösen av gatumark även utar lagstadgande beaktas såsom också tidigare varit fallet. Utskottet omfattar därför landskapsstyrelsens förslag till denna paragraf, dock sålunda att "avloppsverk" utbyts mot "avlopp".

91 §: I lagförslaget användes genomgående "avlopp" och icke "avloppsverk". Då betydelsen av uttrycken uppgives vara densamma, är det skäl att använda "avlopp" även i denna paragrafs första moment.

126 §. Utskottet, som över ändringen hört landskapssekreteraren, har funnit att ordet "koja" egentligen är en felöversättning av det finska "koju". Ordet skulle närmast betyda riskoja, medan det riktiga ordet i svensk text vore kur. Utskottet anser därför att lagrummet borde godkännas enligt landskapsstyrelsens förslag.

135 §. På grund av uttalande i plenum avgående önskvärdheten av att i paragrafen avsedda beslut alltid skulle tillkännagivas på kommunala anslagstavlan i kommunen, har utskottet hört länsrådet Ruben Kalm, som ansåg stadgandet kunna betraktas som ett processuellt stadgande och ändringen förty kunna äventyra lagförslagets godkännande.

På grund av det ovan anförda får stora utskottet vördsamt föreslå att Landstinget måtte antaga lagförslaget enligt följande:

§§ 1-2

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 3

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 4-13

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 14

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 15-16

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§§ 17-18

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 19-22

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 23

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 25-27

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 28

såsom i lagutskottets förslag.

-3-

§§ 29-32

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 33.

Stadsplan bör anpassas efter terrängen, jordmånens beskaffenhet och andra ortsförhållanden på sådant sätt, att området blir på ändamålsenligt sätt utnyttjat och ett enhetligt och gott byggnadssätt främjas. Den bör tillgodose sundhetens, brandsäkerhetens och samfärdselns fordringar samt kravet på trevnad och skönhet. Nödiga områden böra däri avsättas för de olika ändamål stadens utveckling förutsätter. Vid stadsplanens gestaltning böra kulturminnesmärken samt tilltalande landskapsbilder och andra skönhetsvärden i mån av möjlighet skyddas och bevaras. Därjämte böra vid planens uppgörande såvitt möjligt bestående äganderättsförhållanden till marken beaktas och tillbörlig hänsyn tagas till att kostnaderna för planens genomförande icke bliva alltför betungande samt att enskild markägare icke påläggas oskäligen inskränkningar, vilka kunna undvikas, utan att de fordringar, som böra ställas på stadsplanen, väsentligen åsidosätts.

Särskilt skall tillses, att parker och andra rekreatiomsområden i tillräcklig omfattning anordnas i olika delar av staden och att för sådana ändamål tidigare avsatt utrymme ej utan synnerliga skäl inskränkes.

§§ 34-61

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 62.

Vid uppskattning av ersättning, som i 59 § avses, skola områden, byggnader, anläggningar eller rättigheter av olika slag eller värde var för sig i kommissionens utlåtande beskrivas och värderas samt värderingsgrunderna angivas.

Vid behandling av ersättningsfråga må landskapsstyrelsen eller domstol av inlösningskommissionen fordra kompletterande utlåtande.

§§ 63-70

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 71.

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 72-76

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 77.

Anläggande av gata samt byggande och underhåll av allmänt avlopp ankomma på staden.

Såsom anläggande av gata böra även betraktas stärkande av gatas grund, permanentbeläggning av grusbelagd gata, förändring av permanentbeläggning till sådan av avsevärt högre klass och annat härmed jämförligt förbättringsarbete.

Angående de för genomfarts- eller infartstrafik avsedda vägar, som åsyftas i 35 § 1 mom. 5 p., är gällande, vad om allmänna vägar är stadgat.

Till allmänt avlopp höra för avledande av avfallsvatten, regnvatten och grundtorrläggningssvatten erforderliga rör-, tunnel- och öppna avlopp, inspektions- och regnvattensbrunnar och andra med dem jämförliga anläggningar samt pump- och reningstationer.

Avfallsvatten från industri må ledas till allmänt avlopp endast med särskilt tillstånd av staden. Vid fattandet av beslut om dylikt tillstånd böra arten av avfallsvattnet från industri och det allmänna avloppets kapacitet beaktas. Angående avfallsvatten från industri, vilket icke ledes till allmänt avlopp, är särskilt stadgat.

§ 78

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 79-84

såsom i landskapsstyrelsens förslag

10 kap.

Om ersättning för anläggning av gata och avlopp.

§§ 85-90

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 91.

Staden må, utan hinder av vad ovan är stadgat om ersättandet av anläggningskostnaderna för gata eller avlopp, sänka i enlighet med detta kapitel fastställd ersättning eller helt avstå från densamma, medgiva lättnad i betalningsskyldigheten och träffa överenskommelse med ersättningskyldig.

Staden tillkommer ej rätt att för tomt, som den överlåtits, uppbära ersättning för anläggning eller ytbehandling av gata eller för anläggande av avlopp, med mindre rätt därtill förbehållits i överlåtelsebrevet.

Vid skifte av ägare ansvarar städse även den nya ägaren för obetalade annuiteter och räntor på dem, försåvitt de icke varit obetalade längre tid än fem år från förfallodagen. Överenskommelse om ersättning binder ny ägare av fastigheten.

Ersättning för anläggning av gata eller avlopp indrives hos ersättningskyldig i den ordning, som om utmätning av offentlig fordran är

stadgad. Staden skall föra offentlig förteckning över icke erlagda ersättningar.

§§ 92-93

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 94

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 95-96

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 97

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 98-103

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 104

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 105-106

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 107

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 108-116

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§§ 117-118

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 119-120

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 121

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 122-134

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 135

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 136-137

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§§ 138-139

såsom i lagutskottets förslag.

§§ 140-145

såsom i landskapsstyrelsens förslag.

§ 146

såsom i lagutskottets förslag.

§ 147

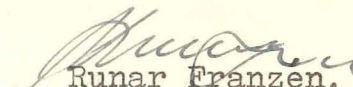
såsom i landskapsstyrelsens förslag.

-6-

Mariehamn den 23 mars 1959.

På stora utskottets vägnar:

Martin Isaksson.

Runar Franzen.

Närvarande i utskottet: ordföranden Martin Isaksson, viceordföranden Gideon Mattsson samt ledamöterna Ruben Björke, Gustaf Ek, Philip Eklöw, Gustaf Jansson, Georg Leandersson, Ragna Sanders, Bertel Söderlund och Edvin Östling.